Kiddush and Havdallah

Babylonian Talmud, Tractate <i>Pesa<u>h</u>im</i> 106a		תלמוד בבלי מסכת פסחים דף
		קו.
Our Rabbis taught:		תנו רבנן:
"Remember the Sabbath day, to keep it holy" -	Text	- זכור את יום השבת לקדשו
make mention of it over wine.	#1	זוכרהו על היין.
I know it only of the day; whence do we know it of		אין לי אלא ביום. בלילה
the night? Because it is stated, "remember the		מנין? תלמוד לומר זכור את יום
Sabbath day, to keep it holy."		השבת לקדשו.

Babylonian Talmud, Tractate Pesa <u>h</u> im 107a		תלמוד בבלי מסכת פסחים דף קז.
Our Rabbis taught:		תנו רבנן:
You recite kiddush over wine only, and you say a		אין מקדשין אלא על היין ואין
blessing over wine only.	Text	מברכין אלא על היין.
Do we then not recite the blessing, 'by whose word	#2	אטו אשיכרא ואמיא מי לא מברכין
all things exist' over beer and water?	#2	עליהו שהכל נהיה בדברו?
Said Abaye, "This is what it means: You do not say,		אמר אביי הכי קאמר אין אומרים
'bring a cup of blessing to say Grace [after meals],'		הבא כוס של ברכה לברך אלא על
over anything except wine.		היין.

	תלמוד בבלי מסכת פסחים
	דף קז.
Text #3	תנו רבנן:
	אין מקדשין על השכר.
	משום ר' אלעזר בר רבי
	שמעון אמרו מקדשין.
	מטעימת יין כל שהוא.
	ר' יוסי בר יהודה אומר
	מלא לוגמיו.
	Text #3

		~~-~~
Babylonian Talmud, Tractate <i>Pesa<u>h</u>im</i> 107a		תלמוד בבלי מסכת פסחים
Rav <u>Hisda</u> asked Rav Huna: "Is it permitted to recite <i>kiddush</i> over beer?" Said he to him, "Seeing that I asked Rav, and Rav asked Rabbi <u>Hiyya</u> , and Rabbi <u>Hiyya</u> asked Rabbi about fig and barley beer, fig [-beverage], and shrubbery fruit beer, and he could not resolve it for him, can there be a question about [barley] beer?!" Now it was understood from him: <i>kiddush</i> indeed may not be recited over it, yet we can recite <i>havdalah</i> over it. Said Rav <u>Hisda</u> to them, "Thus did Rav say: 'Just as you may not recite <i>kiddush</i> over it, so may you not recite	Text #4	תלמוד בבלי מסכת פסחים קז. בעא מיניה רב הונא מרב חסדא מהו לקדושי אשיכרא אמר השתא ומה פירזומא ותאיני ואסני דבעאי מיניה מרב ורב מר' חייא ורבי חייא מרבי ולא פשט ליה שיכרא מיבעיא סבור מינה קדושי הוא דלא מקדשינן עילויה אבל אבדולי מבדלינן אמר להו רב חסדא הכי אמר רב כשם שאין מקדשין עליו כך
havdalah over it.'" It was stated too: Rav Tahlifa son of Avdimi said, "Shmu'el said, 'Just as you may not recite kiddush over it, so may you not recite havdalah over it.'"		איתמר נמי: אמר רב תחליפא בר אבימי אמר שמואל כשם שאין מקדשין עליו כך אין מבדילין עליו.
Levi sent to Rabbi beer strained thirteen-fold. On tasting it, he found it well-flavored. Said he: "Over such as this it is fitting to recite <i>kiddush</i> and to utter all the psalms and praises in the world." At night it caused him pains. Said he: "Seeing that it chastises us, shall it propitiate!"		לוי שדר ליה לר' שיכרא בר תליסר מגני טעמיה הוה בסים טובא אמר כגון זה ראוי לקדש עליו ולומר עליו כל שירות ותושבחות שבעולם בליליא צעריה אמר מיסרן ומפייס.
Rav Yosef said: "I will vow in the presence of a multitude not to drink beer." Rava said: "I would drink flaxwater, yet I would not drink beer."		אמר רב יוסף אדור ברבים דלא אישתי שיכרא. אמר רבא אישתי מי זוריון ולא אישתי שיכרא.
Rava also said: "His drink shall be but beer who recites kiddush over beer."		ואמר רבא תיהוי שקיותיה שיכרא מאן דמקדש אשיכרא.
Rav found Rav Huna reciting kiddush over beer. Said he to him: "Abba has begun to acquire coins with beer."		רב אשכחיה רב הונא דקדיש אשיכרא אמר ליה שרי אבא למיקני איסתירי משיכרא.

Babylonian Talmud, Tractate <i>Pesa<u>h</u>im</i> 106a		תלמוד בבלי מסכת פסחים
		קו.
What blessing does he recite by day?		ביום מאי מברך?
Said Rav Yehudah: "who createst the fruit of the vine."		אמר רב יהודה: בורא פרי
		הגפן.
Rav Ashi visited Mahuza. They said [the Mahuzaeans] to		,רב אשי איקלע למחוזא
him, "Let the master recite the great kiddush for us."	Text #5	אמרו ליה: ליקדיש לן מר
They gave him [the cup of wine]. Now he pondered,		קידושא רבה.
"What is the great kiddush?"		הבו ליה. סבר: מאי ניהו
"Let us see," he reasoned, "for all blessings [of kiddush]		קידושא רבה?
we first say ' who createst the fruit of the vine'."		אמר: מכדי כל הברכות כולן
[So] he recited ' who createst the fruit of the vine,' and		בורא פרי הגפן אמרי
tarried over it, [and then] he saw an old man bend [his head] and drink. Thereupon, he applied to himself [the verse], "The wise man, his eyes are in his head."		ברישא, אמר בורא פרי
		הגפן ואגיד ביה. חזייה
		לההוא סבא דגחין ושתי.
		קרי אנפשיה +קהלת ב+
		החכם עיניו בראשו.

Babylonian Talmud, Tractate <i>Pessa<u>h</u>im</i> 105b &	Text	תלמוד בבלי מסכת פסחים דף
Berakhot 52a		קה: וברכות נב.
It was taught:		:תניא
One who enters his house on the termination of		הנכנס לביתו במוצאי שבת
the Sabbath recites blessings over the wine, the light		מברך על היין ועל המאור ועל
and the spices, and then he recites havdalah over the	#6	הבשמים ואחר כך אומר הבדלה
cup [of wine].		על הכוס.
But if he has one cup only, he leaves it until after		ואם אין לו אלא כוס אחד
the meal and recites them all together after it.		מניחו עד לאחר המזון ומשלשלן
the mean and resides them an together after it.		כולן לאחריו.

Babylonian Talmud, Tractate <i>Pessa<u>h</u>im</i> 107a		תלמוד בבלי מסכת פסחים דף	
	Text #7	קז.	
Mar Yanuka and Mar Kashisha the sons of Rav <u>H</u> isda		אמרי ליה מר ינוקא ומר קשישא	
said to Rav Ashi: "Amemar once visited our town:		בריה דרב חסדא לרב אשי זימנא	
lacking wine, we brought him beer [for havdalah],		חדא איקלע אמימר לאתרין ולא	
but he would not recite havdalah [over it], and		הוה לן חמרא אייתינא ליה	
passed the night fasting.' The next day, we took		שיכרא ולא אבדיל ובת טוות	
trouble to procure wine for him, whereupon he		#/	למחר טרחנא ואייתינא ליה
recited <i>havdalah</i> and ate something. The following		חמרא ואבדיל וטעים מידי לשנה	
year he again visited our town, [and] we offered him		תו איקלע לאתרין לא הוה לן	
beer. Said he, 'If so, it is the wine of the country'; [so]		חמרא אייתינא שיכרא אמר אי	
he recited <i>havdalah</i> and ate a little."		הכי חמר מדינה הוא אבדיל	
ne recited <i>navadian</i> and ate a little.		וטעים מידי.	

Maimonides, Laws of Shabbat 29:1		רמב"ם הלכות שבת כט:א
It is a positive commandment from the Torah to verbally sanctify the Sabbath day, as it is said,	Text #8	מצות עשה מן התורה לקדש א את יום השבת
"remember the sabbath day to sanctify it" (Ex. 20:7). Which is to say make mention of it - the making mention of praise and sanctification. And		בדברים שנאמר +שמות כ'+ זכור את יום השבת לקדשו, כלומר זכרהו זכירת שבח
one needs to make mention of it upon its entering and upon its departure. Upon its entrance with		וקידוש, וצריך לזכרהו בכניסתו וביציאתו, בכניסתו בקידוש היום וביציאתו
kiddush hayom and upon its departure with havdallah.		בהבדלה

Shul <u>h</u> an Arukh, Ora <u>h</u> <u>H</u> ayyim §296:2		שולחן ערוך אורח חיים סימן
		רצו:ב
And we don't make havdallah upon bread, but we		ואין מבדילין על הפת, אבל
can make havdallah upon beer if it is a drink of the		על השכר מבדילין אם הוא
land; and this is the case for other drinks, aside		חמר מדינה וה"ה לשאר
from water.	Text #9	משקין, חוץ מן המים.
Gloss: And it is better to make havdallah upon a		הגה: וטוב יותר להבדיל על
faulty cup of wine than upon beer. And we are		כוס פגום של יין, מעל שכר.
accustomed to make <i>havdallah</i> on the departure of		ונהגו להבדיל במוצאי פסח
Passover upon beer and not upon wine, since it is		על שכר ולא על יין, משום
precious unto one.		דחביב עליו.